

Довідник з підготовки до ЄДКІ з права

Довідник підготовлено з метою підвищення рівня засвоєних здобувачем вищої освіти спеціальних (фахових, предметних) компетентностей, визначених стандартами вищої освіти та достатніх для ефективного виконання професійної діяльності за обраною спеціальністю; для успішного складання ЄДКІ майбутніми магістрами права з комплексу дисциплін загальної підготовки, професійної підготовки та вибіркових дисциплін, які були опановані здобувачами упродовж всього нормативного терміну у закладі вищої освіти, що передбачені стандартом вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 081 Право, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 20.07.2022 р. № 643.

Довідник містить перелік розділів/тем, що стосуються професійної діяльності магістра права. Робота адресується здобувачам вищої освіти та спеціалістам, у сфері професійних інтересів яких знаходяться проблеми конституційного, адміністративного, кримінального права.

Довідник підготовлено відповідно до вимог Наказу Міністерства освіти і науки України «Про внесення змін до програми єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями 081 Право та 293 Міжнародне право на другому (магістерському рівні)» від 11 квітня 2024 року № 503.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАДИМА ГЕТЬМАНА
ЮРИДИЧНИЙ ІНСТИТУТ

ДОВІДНИК З ПІДГОТОВКИ ДО ЄДИНОГО ДЕРЖАВНОГО КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ІСПИТУ

за спеціальністю 081 Право
на другому (магістерському) рівні вищої освіти

НАВЧАЛЬНИЙ ПОСІБНИК

За загальною редакцією
докторки юридичних наук, професорки О. В. Кузьменко
докторки юридичних наук, професорки В. Г. Чорної

ЮРИНКОМ ІНТЕР
Київ-2024

Рекомендовано до видання Вченою радою юридичного інституту
Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана
(протокол № 12 від 24 червня 2024 р.)

Рецензенти:

Е. С. Дмитренко, докторка юридичних наук, професорка, професорка кафедри публічного та міжнародного права Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана;

В. К. Колпаков, доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри конституційного та адміністративного права Запорізького національного університету;

А. І. Берлач, доктор юридичних наук, професор завідувач кафедри службового та медичного права Київського національного університету імені Тараса Шевченка, професор Вищої Школи Економіки і Торгівлі в Радомі (Республіка Польща).

АВТОРСЬКИЙ КОЛЕКТИВ:

Кузьменко О. В., докторка юридичних наук, професорка (підрозділ 2.2, 2.6); **Кожура Л. О.**, докторка юридичних наук, професорка (розділ 9); **Чорна В. Г.**, докторка юридичних наук, професорка (підрозділ 2.2, 2.6); **Омельченко А. В.**, доктор юридичних наук, професор (підрозділ 4.2, 4.5, 4.6, 4.8); **Воронятніков О. О.**, доктор юридичних наук (підрозділ 2.2); **Цвіркун Ю. І.**, доктор юридичних наук (розділ 3); **Константинов С. Ф.**, доктор юридичних наук, професор (підрозділ 2.4, 2.5); **Муза О. В.**, доктор юридичних наук, старший науковий співробітник (підрозділ 2.3); **Рощина І. О.**, кандидатка юридичних наук, доцентка (розділ 7); **Задерейко С. Ю.**, кандидатка юридичних наук, доцентка (підрозділи 8.1, 8.2, 8.5, 8.6); **Богданець А. В.**, кандидатка юридичних наук, доцентка (підрозділ 4.1, 4.3, 4.4, 4.7, 4.9); **Єфімов О. М.**, кандидат юридичних наук, доцент (розділ 5); **Рижук Ю. М.**, кандидатка юридичних наук, доцентка (розділ 1); **Чугаєвська А. В.**, кандидатка юридичних наук, доцентка (розділ 7); **Фукс Н. А.**, кандидатка юридичних наук, доцентка (розділ 10); **Уложенко В. М.**, кандидат юридичних наук, доцент (розділ 10); **Шевченко Л. В.**, кандидатка юридичних наук, доцентка (підрозділ 2.1); **Назарчук О. М.**, кандидатка юридичних наук (розділ 6); **Ємельянов В. Р.**, кандидат наук з державного управління, адвокат (стейкхолдер) (підрозділ 8.3, 8.4); **Зінов'єв Н. Е.**, адвокат (стейкхолдер) (підрозділ 8.3, 8.4).

Довідник з підготовки до ЄДКІ за спеціальністю 081 Право на другому (магістерському) рівні вищої освіти: навчальний посібник / під ред. О. В. Кузьменко, В. Г. Чорної. Київ: Юрінком Інтер, 2024. 436 с.

ISBN 978-966-667-853-2

Довідник підготовлено з метою підвищення рівня засвоєних здобувачем вищої освіти спеціальних (фахових, предметних) компетентностей, визначених стандартами вищої освіти та достатніх для ефективного виконання професійної діяльності за обраною спеціальністю; для успішного складання ЄДКІ майбутніми магістрами права з комплексу дисциплін загальної підготовки, професійної підготовки та вибіркового дисциплін, які були опановані здобувачами упродовж всього нормативного терміну у закладі вищої освіти, що передбачені стандартом вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 081 Право, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 20.07.2022 р. № 643.

Довідник містить перелік розділів/тем, що стосуються професійної діяльності магістра права. Робота адресується здобувачам вищої освіти та спеціалістам, у сфері професійних інтересів яких знаходяться проблеми конституційного, адміністративного, кримінального права.

Довідник підготовлено відповідно до вимог наказу Міністерства освіти і науки України «Про внесення змін до програми єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями 081 Право та 293 Міжнародне право на другому (магістерському рівні)» від 11 квітня 2024 року № 503.

УДК 340(477)(035)(079)

Видавництво «Юрінком Інтер» прагне сталого майбутнього для нашого бізнесу, наших читачів і нашої планети. Ця книга виготовлена з паперу, сертифікованого Forest Stewardship Council®

ЗМІСТ

1. КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО УКРАЇНИ

1.1. Принципи конституційного статусу особи. Правові позиції Конституційного Суду України в цій сфері	8
1.2. Зміст, обсяг захисту та критерії обмеження права на свободу думки й слова, права на доступ до публічної інформації, права на захист персональних даних, свободи совісті та свободи пересування. Правові позиції Конституційного Суду України в цій сфері	14
1.3. Політичні права та участь громадян у вирішенні питань суспільного значення. Свобода мирних зібрань, свобода об'єднань: обсяг захисту та критерії обмеження. Рівність доступу громадян до публічної служби. Правові позиції Конституційного Суду України в цій сфері	21
1.4. Зміст конституційних гарантій прав і свобод людини. Правові позиції Конституційного Суду України в цій сфері	26
1.5. Конституційні обмеження у здійсненні конституційних прав та свобод людини в Україні. Допустимі критерії обмеження прав людини: значення принципу пропорційності. Правові позиції Конституційного Суду України в цій сфері.....	29
1.6. Місце конституційної скарги в механізмі захисту прав людини в Україні.....	33
1.7. Порядок звернення із конституційною скаргою до Конституційного Суду України. Особливості провадження у справах за конституційними скаргами в Конституційному Суді України	36
1.8. Зміст та значення принципів Конституції України за офіційною конституційною доктриною України	40
1.9. Порядок застосування рішень та висновків Конституційного Суду України судами загальної юрисдикції.....	42
1.10. Юридичні позиції Конституційного Суду України з питань організації та функціонування органів та посадових осіб публічної влади.....	45

2. АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО УКРАЇНИ

2.1. Інструменти публічного адміністрування: нормативний акт, адміністративний акт, адміністративний договір	66
2.2. Адміністративна процедура та її види.....	81
2.3. Обмеження, що застосовуються до публічних службовців щодо запобігання корупційним проявам	98
2.4. Адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією	121
2.5. Види адміністративних стягнень та основні правила їх накладення.....	129
2.6. Провадження в справі про адміністративне правопорушення: принципи, стадії, акти, що складають на певних стадіях провадження	132

3. АДМІНІСТРАТИВНЕ СУДОЧИНСТВО В УКРАЇНІ

3.1. Офіційне з'ясування всіх обставин у справі як спеціальний принцип адміністративного судочинства	152
3.2. Предметна, інстанційна та територіальна юрисдикція адміністративних судів ...	156
3.3. Способи судового захисту прав, свобод, інтересів особи від порушень з боку суб'єкта владних повноважень	160
3.4. Позовне провадження: практичні проблеми розгляду та вирішення адміністративних справ	162
3.5. Перегляд судових рішень в адміністративних справах	170

4. ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО УКРАЇНИ

4.1. Правові наслідки недійсності правочинів	188
4.2. Особисті немайнові відносини у цивільному праві	192
4.3. Здійснення і захист права власності та інших речових прав	195
4.4. Правові наслідки порушення договірних зобов'язань	199
4.5. Деліктна відповідальність у цивільному праві	202
4.6. Зобов'язання щодо передачі майна у власність та в користування	205
4.7. Зобов'язання з набуття, збереження майна без достатньої правової підстави	207
4.8. Захист права інтелектуальної власності	210
4.9. Застосування норм спадкового права	213

5. ЦИВІЛЬНЕ ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО УКРАЇНИ

5.1. Предметна, суб'єктна, інстанційна та територіальна цивільна юрисдикція	230
5.2. Належне представництво при захисті прав, свобод та інтересів у порядку цивільного судочинства	233
5.3. Позовне провадження: практичні проблеми розгляду і вирішення цивільних справ	236
5.4. Особливості розгляду цивільних справ у порядку окремого та наказного провадження	240
5.5. Перегляд судових рішень у цивільних справах	250

6. ТРУДОВЕ ПРАВО УКРАЇНИ

6.1. Зайнятість населення і працевлаштування	270
6.2. Трудовий договір та його види	271
6.3. Робочий час і час відпочинку	273
6.4. Оплата праці та її нормування. Гарантії та компенсації	274
6.5. Трудова дисципліна	275
6.6. Матеріальна відповідальність сторін трудового договору	276
6.7. Трудові спори	278

7. КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО УКРАЇНИ

7.1. Призначення покарання та застосування інших заходів кримінально-правового впливу	298
7.2. Злочини проти основ національної безпеки	306
7.3. Кримінальні правопорушення проти життя та здоров'я особи	309
7.4. Кримінальні правопорушення проти волі, честі та гідності особи	313
7.5. Кримінальні правопорушення проти статевої свободи та статевої недоторканості особи.....	315
7.6. Кримінальні правопорушення проти власності.....	319
7.7. Кримінальні правопорушення проти громадської безпеки	324
7.8. Кримінальні правопорушення проти громадського порядку та моральності	327
7.9. Кримінальні правопорушення у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг	330
7.10. Кримінальні правопорушення проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку	335

8. КРИМІНАЛЬНЕ ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО УКРАЇНИ

8.1. Збирання, перевірка та оцінка доказів.....	352
8.2. Застосування заходів забезпечення кримінального провадження.....	354
8.3. Досудове розслідування у кримінальному процесі	355
8.4. Судове провадження у кримінальному процесі.....	358
8.5. Міжнародна правова допомога у кримінальному провадженні.....	363
8.6. Видача осіб, які вчинили правопорушення (екстрадиція)	364

9. ПРОФЕСІЙНА ЕТИКА ТА ДИСЦИПЛІНАРНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ПРАВНИКА

9.1. Незалежність, компетентність та безсторонність.....	378
9.2. Чесність та непідкупність. Вимоги щодо несумісності з іншими видами діяльності. Недопущення конфлікту інтересів	380
9.3. Відданість верховенству права та правам людини	384
9.4. Конфіденційність та збереження професійної таємниці	386
9.5. Етичні засади взаємовідносин між правниками. Реагування на неетичну поведінку колег	388
9.6. Дотримання високих етичних стандартів на робочому місці і поза ним, офлайн та онлайн	390
9.7. Дисциплінарна відповідальність судді, прокурора та адвоката. Підстави та порядок застосування дисциплінарних стягнень	394

10. ЗАХИСТ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ

10.1. Законодавство про захист прав споживачів фінансових послуг	406
10.2. Державні органи, уповноважені забезпечувати захист прав споживачів фінансових послуг	407
10.3. Поняття та види фінансових послуг за законодавством України	408
10.4. Принципи надання фінансових послуг клієнтам, зокрема споживачам	410
10.5. Права та обов'язки клієнтів, зокрема споживачів фінансових послуг	411
10.6. Право клієнта надавача фінансових послуг на інформацію	412
10.7. Особливості інформування споживача про фінансову послугу	413
10.8. Інформація на ринку фінансових послуг, яка вводить в оману	414
10.9. Особливості реклами у сфері фінансових послуг	415
10.10. Вимоги до договору про надання фінансової послуги	416
10.11. Вимоги до істотних умов договору про надання фінансових послуг, стороною якого є споживач	418
10.12. Види надавачів фінансових послуг	420
10.13. Способи вирішення спорів між банком та споживачем фінансових послуг	421
10.14. Поняття та види звернень споживачів фінансових послуг	422
10.15. Правила підготовки звернень споживачами фінансових послуг до банків та НБУ	423
10.16. Порядок позасудового вирішення спорів між споживачами фінансових послуг та банками	424
Правильні відповіді до практичних завдань	429

1

КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО УКРАЇНИ

1.1. ПРИНЦИПИ КОНСТИТУЦІЙНОГО СТАТУСУ ОСОБИ. ПРАВОВІ ПОЗИЦІЇ КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ В ЦЬЙ СФЕРІ

1.1.1. Структура конституційно-правового статусу особи

Під конституційним статусом особи розуміється правове положення особи, закріплене сукупністю конституційно-правових норм, які відображають фактичний стан особи у взаємодії із суспільством, державою та іншими особами. Правовий статус особи характеризується законодавчо визначеними, закріпленими та гарантованими можливостями, обов'язками та межами можливої поведінки особи у суспільстві. Слід розмежовувати поняття «конституційний статус особи», «конституційно-правовий статус особи» та «правовий статус особи» за ознакою нормативного рівня правового регулювання. Так, конституційний статус особи закріплюється та визнається на рівні Конституції України, конституційно-правовий статус особи визначається джерелами різної юридичної сили конституційно-правового регулювання, а правовий статус особи об'єктивується системою джерел різних галузей права різної юридичної сили.

У науці конституційного права не існує єдиного підходу щодо визначення структури конституційно-правового статусу особи. У *широкому розумінні* до структури конституційно-правового статусу входять правосуб'єктність, принципи статусу, права і свободи особи, гарантії реалізації прав і свобод, обов'язки особи, громадянство; у *вузькому* – сукупність прав, свобод і обов'язків особи, оскільки останні є невід'ємною частиною конституційно-правового статусу особи в державі. Відтак ототожнення конституціоналістами понять «конституційний статус» та «конституційне становище» слід розуміти як статус – як вузьке розуміння, а становище – широке.

Принципи конституційного статусу особи є важливим фундаментальним елементом структури правового статусу особи, оскільки вони являють собою базові положення, керівні ідеї, вихідні позиції, які покладено в основу правового регулювання та визначення всієї системи прав, свобод і обов'язків особи.

Принципи конституційного статусу особи, за своїм змістом, відображають загальні закономірності у підходах, що покладено в основу правового статусу особи, саме тому не можуть розглядатися як певне суб'єктивне право особи або юридичний обов'язок.

1.1.2. Людина, особа і громадянин: зміст понять

Важливе значення при безпосередньому розгляді принципів конституційного статусу особи має чітке розуміння таких понять як «людина», «особа» та «громадянин».

Основоположною категорією в контексті розуміння змісту конституційного статусу особи є поняття «людина». Людина є біологічною істотою, яка має певні здібності, власну волю, здатна мислити – є частиною цілого всесвіту. У людини, як у індивіда, виділяють

1.1. Принципи конституційного статусу особи. Правові позиції Конституційного Суду України в цій сфері

біологічні якості, як природного організму, а саме: самостійність, здатність мислити, наявність потреб, так і соціальні – соціально-значущі якості, які проявляються у процесі її взаємодії із зовнішнім світом та іншими людьми.

Поняття «особа» обумовлюється безпосередньою необхідністю існування біологічного організму – людини, що має соціальні якості. При характеристиці особи біологічні і соціальні якості не можуть розглядатися порізно, тому особою є людина з індивідуально визначеною сукупністю соціально-значущих якостей як суб'єкта суспільних відносин. Відповідно до статті 1 Закону України «Про громадянство України», особою є фізична особа, де фізична особа розуміється, відповідно до статті 24 Цивільного кодексу України, як людина, як учасник цивільних відносин¹.

Поняття «людина» та «особа» по своїй суті безпосередньо не відображають правового змісту відносин людини (особи) з державою. Правовою основою такого зв'язку є громадянство, яке являє собою постійний політико-правовий зв'язок особи з державою, що виявляється у взаємних правах та обов'язках. Так, відповідно до статті 1 Закону України «Про громадянство України», **громадянин** України – особа, яка набула громадянство України в порядку, передбаченому законами України та міжнародними договорами України, та має правовий зв'язок з Україною, що знаходить свій вияв у їх взаємних правах та обов'язках².

1.1.3. Принципи конституційного статусу особи та їх закріплення

Принципи конституційного статусу особи визначено положеннями Розділу I «Загальні засади» та Розділу II «Права, свободи та обов'язки людини і громадянина» Конституції України³.

Так, відповідно до міжнародних стандартів прав людини та визнаних загальнолюдських цінностей, Конституція України закріплює такі принципи конституційного статусу особи:

- принцип свободи (стаття 21). Усі люди є вільні;
- принцип рівності (стаття 21). Усі люди є рівні у своїй гідності та правах;
- принцип невід'ємності і непорушності прав і свобод людини (стаття 21). Права і свободи людини є невідчужуваними та непорушними;
- принцип невичерпності прав і свобод особи (стаття 22.) Права і свободи людини і громадянина, закріплені Конституцією України, не є вичерпними;
- принцип гарантованості прав, свобод і обов'язків особи (статті 3, 22, 55–63, 101 та частина 2 статті 102). Людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю. Права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави. Держава відповідає перед людиною за свою діяльність. Утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави (стаття 3). Конституційні права і свободи гарантуються (стаття 22). Кожному гарантується право на оскарження в суді рішень, дій чи

¹ <https://zakon.rada.gov.ua/go/435-15>

² <https://zakon.rada.gov.ua/go/2235-14>

³ <https://zakon.rada.gov.ua/go/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>

1. КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО УКРАЇНИ

бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, посадових і службових осіб та звернутись із конституційною скаргою до Конституційного Суду України (стаття 55). Кожен має право на відшкодування за рахунок держави чи органів місцевого самоврядування матеріальної та моральної шкоди (стаття 56). Кожному гарантується право знати свої права і обов'язки (стаття 57). Закони та інші нормативно-правові акти не мають зворотної дії в часі, крім випадків, коли вони пом'якшують або скасовують відповідальність особи (стаття 58). Кожен має право на професійну правничу допомогу (стаття 59). Ніхто не зобов'язаний виконувати явно злочинні розпорядження чи накази (стаття 60). Ніхто не може бути двічі притягнений до юридичної відповідальності одного виду за одне й те саме правопорушення та юридична відповідальність особи має індивідуальний характер (стаття 61). Особа вважається невинуватою у вчиненні злочину і не може бути піддана кримінальному покаранню, доки її вина не буде доведено в законному порядку і встановлено обвинувальним вироком суду (стаття 62). Особа не несе відповідальності за відмову давати показання або пояснення щодо себе, членів сім'ї чи близьких родичів (стаття 63). Парламентський контроль за додержанням конституційних прав і свобод людини і громадянина здійснює Уповноважений Верховної Ради України з прав людини (стаття 101). Президент України є гарантом державного суверенітету, територіальної цілісності України, додержання Конституції України, прав і свобод людини і громадянина (частина 2 статті 102);

- принцип неможливості скасування конституційних прав і свобод особи (стаття 22). Конституційні права і свободи не можуть бути скасовані;
- принцип недопустимості звуження змісту та обсягу існуючих прав і свобод особи (стаття 22). При прийнятті нових законів або внесенні змін до чинних законів не допускається звуження змісту та обсягу існуючих прав і свобод;
- принцип вільного розвитку особистості (стаття 23). Кожна людина має право на вільний розвиток своєї особистості, якщо при цьому не порушуються права і свободи інших людей;
- принцип наявності у людини обов'язків перед суспільством (стаття 23). Кожна людина має обов'язки перед суспільством, в якому забезпечується вільний і всебічний розвиток її особистості;
- принцип рівності конституційних прав і свобод громадян та їх рівності перед законом (стаття 24). Громадяни мають рівні конституційні права і свободи та є рівними перед законом. Не може бути привілеїв чи обмежень за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, за мовними або іншими ознаками. Рівність прав жінки і чоловіка забезпечується;

Іноземці та особи без громадянства, що перебувають в Україні на законних підставах, користуються тими самими правами і свободами, а також несуть такі самі обов'язки, як і громадяни України (стаття 26).

- принцип гуманістичної спрямованості основних прав свобод (стаття 3, частина 2 статті 28, частина 3 статті 51, 59, 62). Людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю (стаття 3). Жодна людина без її вільної згоди не може бути піддана медичним, науковим

1.1. Принципи конституційного статусу особи. Правові позиції Конституційного Суду України в цій сфері

- чи іншим досліддам (частина 2 статті 28). Сім'я, дитинство, материнство і батьківство охороняються державою (частина 3 статті 51). Кожен має право на професійну правничу допомогу, яка у випадках, передбачених законом, надається безоплатно, та вільний у виборі захисника своїх прав (стаття 59). Обвинувачення не може ґрунтуватися на доказах, одержаних незаконним шляхом, а також на припущеннях (стаття 62);
- принцип неприпустимості обмеження конституційних прав і свобод (стаття 64, стаття 157). Конституційні права і свободи людини і громадянина не можуть бути обмежені, крім випадків, передбачених Конституцією України. В умовах воєнного або надзвичайного стану можуть встановлюватися окремі обмеження прав і свобод із зазначенням строку дії цих обмежень. Не можуть бути обмежені право на рівність конституційних прав і свобод та рівність перед законом; право на громадянство та зміну громадянства; право на життя; право на повагу до його гідності; право на свободу та особисту недоторканність; право направляти індивідуальні чи колективні письмові звернення або особисто звертатися до органів державної влади, органів місцевого самоврядування та посадових і службових осіб цих органів; право на житло; право на шлюб; право на рівність прав дітей; право на судовий захист прав і свобод людини і громадянина; право на відшкодування за рахунок держави чи органів місцевого самоврядування матеріальної та моральної шкоди; право знати свої права і обов'язки; право на гарантування, що закони та інші нормативно-правові акти не мають зворотної дії в часі, крім випадків, коли вони пом'якшують або скасовують відповідальність особи; право на професійну правничу допомогу; право не виконувати явно злочинні розпорядження чи накази; неможливість бути двічі притягненим до юридичної відповідальності одного виду за одне й те саме правопорушення; презумпція невинуватості та право на справедливий судовий розгляд, передбачений законом; право не давати показання або пояснення щодо себе, членів сім'ї чи близьких родичів.

Конституція України не може бути змінена, якщо зміни передбачають скасування чи обмеження прав і свобод людини і громадянина або якщо вони спрямовані на ліквідацію незалежності чи на порушення територіальної цілісності України (частина 1 статті 157).

Система принципів конституційного статусу особи дає можливість виділити основоположними принципами конституційного регулювання відносин між людиною та державою: принцип свободи особи та принцип людиноцентризму – поваги до людської гідності, життя, її прав і свобод.

1.1.4. Правові позиції Конституційного Суду України у сфері конституційного статусу особи

Під правовими позиціями Конституційного Суду України слід розуміти результат інтерпретаційної діяльності Конституційного Суду України у формі роз'яснень правових положень, висновків, доктрин, які містять тлумачення змісту закону (відповідної норми), його правове визначення або оцінку, суть правових уявлень та знань про вирішення конкретної ситуації, які є обов'язковими для всіх суб'єктів правовідносин⁴.

⁴ <http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2017/12/42.pdf>

Книги, які можуть вас зацікавити

Міжнародне приватне
право. Навчальний
посібник. Практикум

Перейти до галузі права
Теорія держави і права

[Перейти на сайт](#) →